

INFORME DE PARTICIPACIÓ

JORNADA DE SEGUIMENT DEL PROGRAMA REMI

Lloc: CaixaFòrum (Barcelona)

Data: dilluns, 18 de desembre de 2017

Destinataris: Professionals que han dut la implementació del Programa REMI en els centres (directors/es de centres, psicòlegs, neuropsicòlegs, educadors socials, infermeres i algun metge/sa)

PRESENTACIÓ I ANÀLISI DELS RESULTATS

Primerament, la Sra. Montse Llopis (ACRA) i el Dr. Antoni Salvà (FSIE-UAB) van presentar la jornada, agraint especialment la col·laboració de tots els centres de la Xarxa REMI i de la convocatòria de Fundació Bancària 'la Caixa' Promoció de l'autonomia i atenció a l'envelliment, a la discapacitat i a la dependència 2016.

Seguidament, la Dra. Sara Domènech, coordinadora científica del Programa REMI, va presentar els resultats del l'edició d'enguany 2016 – 2017 del Programa REMI, i va passar a fer la presentació de la jornada i de les ponents de la 1ª part. A la primera part, quatre centres participants associats d'ACRA van presentar les seves experiències en el Programa REMI, amb interessants i enriquidores ponències per tots els assistents.

La Dra. Domènech va esmentar que en el Programa REMI s'havien assolit les fites previstes, i amb el desenvolupament de la plataforma *e-learning* REMI s'havien proporcionat les eines i recursos necessaris per dur a terme la intervenció grupal basada en reminiscència dirigida a les persones grans i, el seu desplegament en els centres d'atenció social i sociosanitària de Catalunya. Després de realitzar amb èxit la prova pilot en sis centres i fer una molt bona difusió del projecte per part d'ACRA, es va realitzar el desplegament del programa en 84 centres i aconseguir comptar amb 110 professionals implicats, creant la Xarxa REMI de centres col·laboradors. Així

Associació
Catalana de
Recursos
Assistencials

doncs, el programa REMI ha contribuït a prevenir o retardar el deteriorament cognitiu i/o fomentar les relacions socials en + 800 persones grans.

Dels 84 centres, trobem alguns conglomerats d'empreses com AFABAIX, SUMAR, SIRESA, L'ONADA, GRUP AMUNT, PERE MATA, FIATC Residències, Grup Vella Terra...

L'ús de la plataforma *e-learning* i la digitalització de tots els materials del Programa REMI va permetre que el projecte fos aplicable en tots els territoris. La Xarxa REMI la formen diverses tipologies de centres, dels que predominaven centres residencials, també centres de dia, hospitals de dia, centres de serveis i algun servei d'atenció domiciliària. Per dimensions i territori es comptava amb centres grans i petits, rurals i urbans, aconseguint així una representativitat considerable. També es va realitzar la formació de tots els professionals a través de la plataforma *on-line* i amb activitats presencials de suport puntual. Concretament, sis sessions de formació inicial presencial al setembre del 2017 amb grups de 15 persones.

Un 80% dels centres ja havien implementat i finalitzat la intervenció. S'havia utilitzat una metodologia quantitativa i qualitativa per avaluar el Programa REMI. **Dels resultats analitzats, en va sortir una valoració molt positiva del programa i un desig de continuïtat per part dels centres implicats, així com un impacte positiu en l'àrea cognitiva, emocional, funcional i de relacions socials entre els participants.** També en altres actors implicats, com en els professionals, millorant el coneixement de les persones grans que en tenien cura i una millora de les relacions amb els familiars per part de les persones grans participants dels centres. Però a part de l'impacte en els participants i familiars, cal esmentar la fortalesa del Programa REMI en la sistematització de la intervenció i en l'espai de trobada entre els professionals.

Associació
Catalana de
Recursos
Assistencials

SESSIONS DE TREBALL

A la segona part de la jornada, es van realitzar **sessions de treball** paral·leles en grups reduïts, amb l'**objectiu** de conèixer els elements més efectius del Programa REMI i els camins d'acció per a la seva continuïtat des de la perspectiva dels professionals implicats.

Pels grups de treball es va utilitzar la metodologia *Metaplan*, que pretenia generar idees, acords i camins d'acció creatius i innovadors en relació al Programa REMI a partir de l'intercanvi de les experiències dels professionals dels centres col·laboradors de la Xarxa REMI.

Les sessions de treball es van realitzar en tres sales, oferint un petit refrigeri en cadascuna de les mateixes. Les sessions van estar moderades per professionals de la FSiE-UAB o d'ACRA. Els participants es van distribuir en grups de 5-7 professionals, heterogenis en quant a tipologia de centre, triant cada grup un relator/a, que posteriorment exposaria en veu alta les idees i acords obtinguts en el seu grup de treball a la resta de grups de la sala. Les sessions va seguir un guió preestablert amb preguntes distribuïdes en diferents blocs. La sala 1 va seguir un guió de preguntes, i les sales 2 i 3 van seguir un altre guió de preguntes.

El moderador/a de cada sala va llançar les preguntes, establint-se la primera ronda de conversa on el relator/a va anar recollint totes les idees, apuntades cadascuna en un *post-it*. Un cop apuntades totes les idees, el relator/a les va llegir en el grup per tal d'arribar a un consens o dissens entre els seus membres. Es va repetir el procediment per les preguntes següents.

El moderador/a de la sala va marcar el temps per cadascuna de les preguntes. Cada relator/a de grup va exposar les idees consensuades en el seu grup, mostrant els *post-it* i enganxant-los el moderador/a de la sala a la paret. El mateix per la resta de

Associació
Catalana de
Recursos
Assistencials

relators/es. Per cadascuna de les preguntes dels blocs, es van crear núvols de *post-it*, recollint a més la freqüència en què apareixia una idea.

RESULTATS DE LES SESSIONS DE TREBALL

En relació al **grup de treball 1**, el BLOC 1 feia referència a les **“Preferències, inconvenients i mancances del Programa REMI”**. En relació a la primera pregunta, *“Podeu fer una llista dels elements que destacaríeu POSITIVAMENT del Programa REMI?”*, principalment va sorgir:

- La flexibilitat del programa
- El material proporcionat
- La sistematització de la intervenció
- La implicació de les famílies dels usuaris dels centres
- Treballar des de la dignitat i el respecte dels usuaris

En relació a la segona pregunta, *“Podeu fer una llista dels elements que destacaríeu NEGATIVAMENT i/o ASPECTES A MILLORAR i/o MANCANCES del Programa REMI?”*, es va fer referència a:

- Necessitat d'oferir més quantitat de material audiovisual tenint en compte les diferències entre entorns rurals i urbans
- Proporcionar més material adaptat a un deteriorament cognitiu major
- Oferir vídeos de major durada, sobretot per a persones amb major deteriorament cognitiu.

El BLOC 2, feia referència als **“Camins de millora i de continuïtat del Programa REMI”**. En relació a la primera pregunta, *“De quina manera es podria potenciar el fòrum de debat, per tal de compartir experiències i resoldre dubtes entre els/les professionals?”* van sorgir idees com les següents:

- Fer grups de treball inicials per fomentar la coneixença entre els professionals
- Enviament d'avisos i recordatoris periòdics per part del moderador/a del fòrum per animar a la participació

Associació
Catalana de
Recursos
Assistencials

En relació a la darrera pregunta, *“Podeu fer una llista sobre el que us agradaria que us oferís la Xarxa REMI?”*, van sorgir idees com:

- Compartir material, idees i/o experiències entre els centres derivades del Programa REMI
- Afegir un apartat de formació i actualització en la plataforma REMI *on-line*
- Compartir una borsa de treball entre els professionals
- Potenciar la fortalesa de la Xarxa REMI
- Potenciar l'acreditació en el Programa REMI dels centres i professionals col·laboradors

En relació als **grups de treball 2 i 3**, el BLOC 1 feia referència a les **“Sensacions i emocions en l'aplicació del Programa REMI”**. En relació a pregunta: *“Podeu fer una llista dels elements que millor descriu la vostra experiència REMI?”*, va sorgir el següent:

- Material (audiovisual, objectes, sistemàtic per treballar a les sessions – llibre d'història de vida, mural col·lectiu...–, exercicis de relaxació)
 - El facilitador/a format en el Programa REMI
 - La participació de les famílies
 - El treball des del respecte
 - L'atenció centrada en la persona

Així doncs, els elements coincidien amb les preferències del programa en el grup de treball 1.

En relació a la pregunta *“Podeu fer una llista de les emocions i/o sentiments que millor descriu la vostra experiència REMI?”*, es va fer menció, sobretot, a emocions positives i negatives:

- Emocions positives (empatia, alegria, nostàlgia, camaraderia, confiança, gratitud, innovació, sorpresa, diversió, identitat personal, benestar i satisfacció personal)

Associació
Catalana de
Recursos
Assistencials

Hi col·labora:

Obra Social "la Caixa"

- Emocions negatives com la tristesa en referència al record d'alguns dels moments vitals de les persones grans. Inclús en una de les sales es va suggerir com abordar de forma compartida aquest tema en la plataforma REMI *on-line*.

El BLOC 2 feia referència a la **“Contribució del Programa REMI en el model d’Atenció Centrada en la Persona (ACP)”**. Respecte la pregunta *“Podeu fer una llista dels elements d’Atenció Centrada en la Persona (ACP) que es troben en el Programa REMI?”*, els participants van assenyalar:

- La història de vida, les preferències, valors i creences de les persones grans participants
- L’empoderament
- El foment de l’autoestima
- El sentiment de pertinença i el sentiment d’utilitat
- L’acompanyament del facilitador/a envers l’usuari del centre al llarg de tot el programa
- La implicació de les famílies

Altres aspectes com la personalització dels materials i la flexibilitat del programa també van sortir.

En relació a la pregunta: *“Podeu fer una llista dels elements d’ACP que no es troben i us agradaria que estiguessin en el Programa REMI?”*, aquests van coincidir amb els inconvenients i mancances del Programa REMI reportats en el grup de treball 1, és a dir:

- La necessitat de vídeos més llargs i estímuls relacionats amb la situació geogràfica.
- No tenir accés a material tangible com objectes potenciadors dels records i/o no estar el programa pensat per a persones amb deteriorament cognitiu avançat.

Associació
Catalana de
Recursos
Assistencials

Així doncs, podem concloure que les sessions de treball van ser molt enriquidores, podent compartir l'experiència REMI entre els centres i professionals col·laboradors de la Xarxa REMI; corroborant els elements més efectius del programa resultants de la prova pilot i dels resultats preliminars obtinguts d'aplicar metodologia qualitativa en el desplegament de tots els centres; així com l'aportació d'idees per a la millora i continuïtat del Programa REMI.

Des d'ACRA i la Fundació Salut i Envel·liment volem agrair a tots els centres i serveis implicats la seva participació en aquest projecte, i en totes les accions que se n'han derivat. Sense la implicació de tots els professionals no hauria estat possible oferir als usuaris un programa de reminiscència que ha finalitzat amb èxit.

Moltes gràcies a tots!

Barcelona, 27 de desembre de 2017